Euroopan meri- ja kalatalousrahasto 2021-2027

Timo Halonen
Maa- ja metsätalousministeriö

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

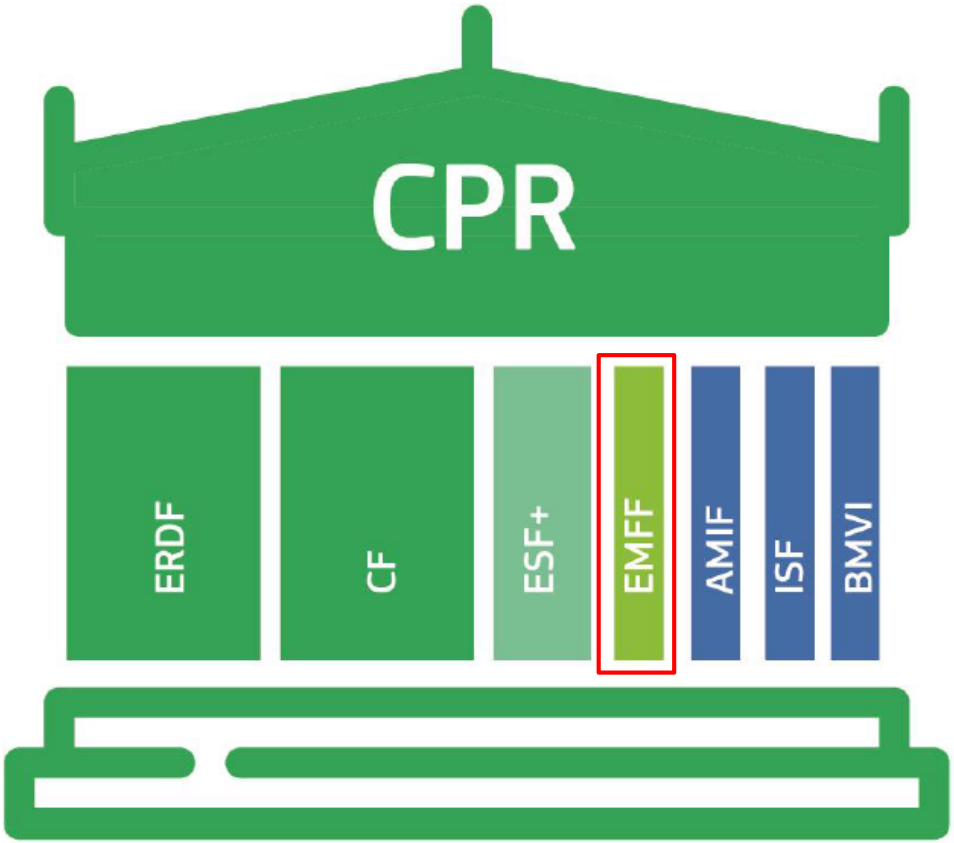

Esityksen sisältö

1. Komission asetusehdotus
2. Valtioneuvoston kanta
3. Arvio aikatauluista

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Seitsemän rahastoa, yksi lainsäädäntö

Yleisasetus säätää rahastojen yhteisen hallinnointimallin

Nykyistä:
=> koherentimpi
=> helpompi omaksua
=> yksinkertaisempi yhdistellä rahastojen toimia

European Commission

EMKR:n rahoituskehys

- Rahaston koko 6,14 miljardia euroa, josta:
  - Komission hallinnointiin 829 miljoonaa (+22%)
  - Jäsenmaille 5,311 miljardia euroa (-8%)
    - Suomen osuus 71,8 miljoonaa euroa (tällä kaudella 74,4 milj. euroa => -3,5%)

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Mikä muuttuu?

- Komissaari Vella: ”*this is evolution not revolution…*”
  => hienosäätöä, ei suuria muutoksia
- Toimenpiteet muuttuvat ”tukialueiksi”. Vastaavat käytännössä nykyisiä toimenpiteitä, mutta ovat osin laajempia ja huomattavasti tulkinnanvaraisempia. Enemmän liikkumavaraa jäsenmaille??
- Yksinkertaistettuihin kustannusmalleihin uutena ”financing not linked to costs” –rahoitusmalli.
- Nykyisten viranomaisten nimeäminen ja hallintojärjestelmän hyväksyminen mahdollista suoraan, jos ei merkittäviä muutoksia.
- Valvonnalle ja tiedonkeruulle ei korvamerkittyä rahoitusta, vaan 15 prosentin vähimmäistaso EU-rahoituksesta. Ei korvamerkintää meripolitiikan toimille
- Laajempi pienimuotoisen rannikkokalastuksen toimintasuunnitelma (action plan)

Neljä painopistettä

1) kestävän kalastuksen edistäminen ja meren elollisten luonnonvarojen säilyttäminen;

2) unionin elintarviketurvan varmistamiseen osallistuminen kilpailukykyisen ja kestävän vesiviljelyn sekä kilpailukykyisten ja kestävien markkinoiden avulla;

3) kestävän sinisen talouden kasvun mahdollistaminen ja vauraiden rannikkoyhteisöjen tukeminen;

4) kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin vahvistaminen sekä turvallisten, turvattujen, puhtaiden ja kestävästi hoidettujen merten ja valtamerten mahdollistaminen.

Kalastuksessa entistä suppeammat rahoitusmahdollisuudet?

- Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden edistämiseen
  - Epäselvää, mitä asetus todellisuudessa mahdollistaa
- Rahoitusta voitaisiin myöntää varmuudella:
  - rajoitetusti nuoren kalastajan ensialuksen ostoon
  - kalastusaluksen moottorin vaihtoon
  - kalastuksen pysyvään lopettamiseen liittyviin toimiin
  - poikkeuksellisista syistä kalastuksen rajoittamisesta aiheutuviin kompensaatioihin
  - meriluonnonvarojen suojeluun ja ennallistamiseen liittyviin toimiin

Vesiviljely ja jalostus

- Suorat investointituet vesiviljelyn tuotannollisilta investoinneilta poistuisivat. Investointeja voitaisiin jatkossa edistää ainoastaan rahoitusinstrumenttien eli laina- ja korkotukivälineiden avulla.
- Vesiviljelyn kehittämistoimien rahoitusmahdollisuudet näyttävät laajalta.
- Jalostusta, ml. kehittämistoimet voitaisiin tukea ainoastaan rahoitusinstrumenttien kautta.
- Vesiviljely- ja kalastustuotteiden markkinointia koskevat tukimahdollisuudet nykyisellään

Muuta

- Paikallisten toimintaryhmien työ voi laajentua koko siniseen talouteen
- Meripolitiikan rahoitusmahdollisuudet supistuivat nykyisestä?
  - Merellisen tiedon kerääminen ja hyödyntäminen
  - Merialueen valvonnan ja rannikkovartioston toiminnan tehostaminen

Valtioneuvoston kanta

1. Tarkasti määritellyistä EU-toimenpiteistä siirryttäisiin tulosperusteiseen hallinnointiin
   - Tavoitteet ja kielletyt toimet säädöstasolla, ei EU-tasolla määritettyjä toimenpiteitä
   - Asetuksen tulee mahdollistaa toimenpiteiden suunnittelu kansallisista lähtökohdista
   - Tämä edellyttää asetusehdotuksen merkittävää selkeyttämistä
2. Laajat rahoitusmahdollisuudet pienimuotoiselle kalastukselle, vesiviljelylle ja ympäristötoimenpiteille sekä T&K&I-toimille
3. Varmistaa Suomen erityispiirteiden huomioiminen
   - Sisävesien ja merialueiden yhdenvertainen kohtelu, hylje- ja merimetso-ongelman ratkaisu
4. Meripolitiikan rahoituksen jatkuminen

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Arvio aikatauluista

- EMKR-asetus ja muut keskeiset EU-säädökset hyväksyttäneen aikaisintaan keväällä 2020 vaikka EP:llä ja Itävallalla kunnianhimoiset aikataulut
  - EP päättää kannastaan joulukuussa 2018
  - Neuvoston yleisnäkemys keväällä 2019
- Uuden ohjelman käynnistys v. 2021 alussa haastavaa
  - Toimintaohjelma voidaan viimeistellä aikaisintaan syksyllä 2020
  - Lausuntokierros, VN-käsittely ja komission hyväksyminen 5-8 kk
  - Maakuntauudistuksen vaikutus ohjelmointiin, tietojärjestelmään ja hallintojärjestelmään?
- Kansallinen lainsäädäntö Eduskunnan käsittelyyn vuonna 2020
- Realistinen tavoite käynnistää uusi ohjelma v. 2022 alusta?